

2022-05-29

Konserveringsrapport

Mikroskop

Uppdragsgivare   Nobel Prize Museum

Kontaktperson   Ulf Larsson

Konservator   Kajsa Jagare
E-post: kajsa.jagare@actakonsivering.se
Telefon: 0722-442361

Acta KonserveringsCentrum
Segelbåtsvägen 7
112 64 Stockholm

www.actakonsivering.se
E-post info@actakonsivering.se
Telefon +46 073 360 7473

Material

Mässing, glas

Mått

H: 280 mm, B: 90 mm, D: 130 mm

Märkning

Graverad text på bottenplattan: "J Zentmayer Patented 1876 Philadelphia"

Föremålsbeskrivning

Tillverkare: Joseph Zentmayer (1826 —1888). Patentet på mikroskopets konstruktion togs år 1876, och detta är därför den tidigast möjliga dateringen.

Mikroskopet är tillverkat i mässing, lackad med instrumentlack. Vissa delar är mörkpatinerade.

Skadebeskrivning

Mikroskopet är kraftigt korroderat. Endast mycket små delar av det ursprungliga ytskiktet finns kvar, och där kan man se att mässingsytan varit blankpolerad och lackad.

Korrosionen är olika djup på olika delar av mikroskopet, och varierar i färgerna brun, grön och vit. Korrosion är fläckvis aktiv. Alla ytor har även beläggningar av smuts och fett.

Glaset i optiken är helt men repigt. Spegelglaset har nedbrutna partier på ytan.

Före konservering. Helbild

Före konservering. Helbild

Före konservering. Aktiv grön korrosion

Före konservering

Före konservering. Aktiv korrosion samt damm och smuts

Före konservering. Stora mängder damm och smuts

Före konservering. Kraftigt korroderade ytor

Före konservering. Aktiv korrosion på undersida

*Före konservering. Ovansidan av objektplatta.
Kraftigt korroderad yta*

*Före konservering. Undersida av objektplatta.
Mörkpatinerad, flagnande yta*

Före konservering. Fläckvis aktiv korrosion

Före konservering. Kraftigt nedbruten lack. Mycket känslig yta.

Åtgärder

Det går ej att återföra föremålet till sitt ursprungliga utseende, eftersom den ursprungliga ytan till större delen ej finns kvar. Där lacken finns kvar är den relativt stabil, undantaget de runda vreden på sidan. Där är metallen helt korroderad och porös under lacken, vilket gör att endast lacken håller ihop ytskiktet. Det medför ett mycket instabilt ytskikt på dessa partier. De mörkpatinerade detaljerna är stabila. Vissa av de mindre delarna är målade med svart färg. Färgen är nedbruten och flagnande.

Målet med konserveringen är att rengöra ytorna från aktiv grön korrosion, smuts och beläggningar, samt att i viss mån stabilisera ytskiktet.

Mikroskopet demonteras helt innan konservering. Grön korrosion avlägsnas mekaniskt, med skalpell under mikroskop. Den bruna korrosionen rengörs och putsas endast mycket ytligt, och till större delen lämnas den kvar. Detta eftersom den ej går att avlägsna utan att komma ned till den rena metallen.

Alla delar rengörs med etanol, varefter de slutligen skyddsvaxas med mikroskristallint vax i tre lager.

Efter konservering. Objektplattans ovansida

Efter konservering

Efter konservering

Efter konservering

Efter konservering

Efter konservering

Graverad text på bottenplattan: "J Zentmayer Patented 1876 Philadelphia"

Råd och anvisningar

Det är mycket lite som återstår av mikroskopets originalytor. Den svarta patineringen är nedbruten och flagnande. Behandlingen med mikrokristallint vax syftar till att skydda dessa ytor. För att maximera livslängden på ytorna bör föremålet hanteras med handskar, samt om möjligt förvaras i monter som skyddar mot luftföroreningar.

Observera att mikroskopet bör hanteras med handskar för att undvika ytterligare nedbrytning av kvarvarande lackskikt